

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ
ฉบับวันพุธที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2561

คอลัมน์หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : หนอนเจาะดอกมะลิ

ท้องฟ้ามีดครีมีสลักกับมีแสงแดดจัดและมีฝนตกหนักในระยะนี้ กรมวิชาการเกษตรเตือนเกษตรกรผู้ปลูกมะลิเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูสำคัญที่สุด นั่นคือ... หนอนเจาะดอกมะลิ ระบาดมากในช่วงฤดูฝน และมักจะเข้าทำลายในระยะที่ต้นมะลิตีดอกตูมขนาดเล็ก เกิดจากผีเสื้อกลางคืนตัวเต็มวัยเพศเมียบินวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆตามกลีบดอก ก้านกลีบเลี้ยง ใต้ใบหรือรอยยอดอ่อน...เมื่อหนอนตัวอ่อนฟักออกจากไข่ จะเข้าทำลายดอกตูมที่มีขนาดเล็ก กัดกินเจาะดอกเข้าไปอยู่ภายในดอกมะลิ เกษตรกรสามารถสังเกตลักษณะการเข้าทำลายของหนอนได้จากอาการของดอกมะลิเป็นรอยชำ และมีมูลของหนอนเป็นขุยๆอยู่ใต้ดอก สีของดอกมะลิจะเปลี่ยนเป็นสีชมพูอมม่วง สีม่วง สีน้ำตาลแห้ง เหี่ยวแห้ง และร่วงหล่น

กรณีต้นมะลิไม่มีดอก หนอนจะเข้าทำลายกัดกินใบอ่อนหรือยอดอ่อนแทน หากมีการระบาดรุนแรง จะทำให้เกษตรกรไม่สามารถเก็บดอกมะลิขายได้ แนวทางป้องกันและกำจัดหนอนเจาะดอกมะลิ เมื่อพบการเข้าทำลายของหนอน ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง พิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ไพริฟอส 40% อีซี อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นสารทุก 4 วัน แต่ไม่ควรพ่นสารฆ่าแมลงชนิดเดียวกันติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้หนอนเจาะดอกมะลิสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงชนิดนั้นได้รวดเร็ว

สำหรับในแหล่งที่หนอนเจาะดอกมะลิมีการต้านทานสารเคมี หรือเกิดการหนอนดื้อยา กรมวิชาการเกษตร แนะนำให้เกษตรกรใช้อัตราส่วนของสารเคมีที่สูงขึ้น และให้เกษตรกรพิจารณาเลือกใช้สารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนเจาะดอกมะลิไม่ให้เข้าทำลายผลผลิตได้ตามความเหมาะสม

สะ-เล-เต

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันพุธที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2561

**คอลัมน์รายงานพิเศษ : เกษตรรายก'ชุมพร'ต้นแบบความสำเร็จ
ใช้ไตรโคเดอร์มาป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน**

ทุเรียน เป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ มีศักยภาพในการส่งออกสูงและเป็นที่ยอมรับอย่างต่อเนือง จังหวัดชุมพร เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่มีการปลูกทุเรียนกันมาก มีพื้นที่ปลูกประมาณ 164,099 ไร่ แต่ปัญหาอย่างหนึ่งที่พบมากที่สุดของการทำสวนทุเรียน คือโรครากเน่าโคนเน่า ที่นับเป็นปัญหาสำคัญของคนปลูกทุเรียนมาโดยตลอด

นายประสงค์ ประไพตระกูล รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เปิดเผยถึงสถานการณ์ของโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียนว่า พื้นที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เป็นพื้นที่หนึ่งที่เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนต้องเผชิญกับปัญหาโรครากเน่าโคนเน่าที่ระบาดหนัก เพราะอากาศแปรปรวนมีความชื้นสูง รวมทั้งการบริหารจัดการที่ยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จนสวนทุเรียนได้รับความเสียหายอย่างหนัก เกษตรกรหลายรายมีความคิดว่าจะโค่นต้นทุเรียนทิ้ง เพื่อไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นแทนก็มี กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอท่าแซะ ได้ส่งเสริมแนะนำให้เกษตรกรใช้ “เชื้อราไตรโคเดอร์มา” ในการควบคุมโรคพืช เนื่องจากเชื้อราไตรโคเดอร์มาเป็นเชื้อราปฏิปักษ์หรือเชื้อราที่เป็นศัตรูต่อเชื้อสาเหตุโรคพืชหลายชนิดได้ จึงช่วยทำลายเชื้อราไฟทอปธอราซึ่งเป็นสาเหตุของโรครากเน่าโคนเน่าในดินให้มีปริมาณลดลง ช่วยให้การที่มีอยู่เดิมหรือรากที่แตกใหม่ไม่ให้เชื้อราไฟทอปธอราเข้าไปทำลายได้ เชื้อราไตรโคเดอร์มามีส่วนช่วยให้พืชเกิดความต้านทานต่อเชื้อโรคที่สำคัญเชื้อราไตรโคเดอร์มาเป็นสารชีวภัณฑ์ที่มีความปลอดภัย

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใช้ไตรโคเดอร์มาป้องกันโรคพืชแทนการใช้สารเคมี อีกทั้งส่งเสริมให้รวมกลุ่มกันผลิตไตรโคเดอร์มาใช้เอง เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมโรคพืชได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากที่ผ่านมาเกษตรกรนิยมใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช แต่พบว่าการใช้สารเคมีนอกจากราคาแพงส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต ยังก่อให้เกิดมลภาวะตามมาอีกด้วย และเกิดความไม่ปลอดภัยต่อผลผลิตมีสารตกค้าง รวมถึงความไม่ปลอดภัยต่อตัวเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

นางจิรนุช ชาญณรงค์กุล ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กล่าวเพิ่มเติมว่าการใช้ชีวภัณฑ์ โดยเฉพาะเชื้อที่เป็นจุลินทรีย์ในการควบคุมแมลงศัตรูพืชและโรคพืชได้รับความนิยมจากเกษตรกรในยุคปัจจุบันค่อนข้างมาก เนื่องจากต้นทุนถูกกว่าสารเคมี และยังสามารถผลิตได้เอง มีความปลอดภัยสูง ซึ่งการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนให้เกษตรกรนำไปใช้ เพื่อลดต้นทุน ลดความเสียหายของผลผลิต และเพิ่มมูลค่าให้กับทุเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ใช้เองแล้ว ทางกรมส่งเสริมการเกษตร ยังมีมาตรการควบคุมมาตรฐานการผลิตสารชีวภัณฑ์ที่กลุ่มเกษตรกรผลิต เพื่อให้ได้มาตรฐานสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการสุ่มตัวอย่างนำไปตรวจเป็นระยะ 2-3 เดือนครั้ง รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรตำบล เกษตรอำเภอ หรือจังหวัด และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ที่อยู่ในพื้นที่คอยลงพื้นที่ให้คำแนะนำในการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์อย่างถูกต้องเหมาะสมตลอดเวลา

ด้านนางสำเนียง สุขเนา เจ้าของแปลงต้นแบบการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน บ้านบางฝนตง หมู่ 18 ตำบลรั้ว อำเภอบางบาล จ.สุพรรณ เล่าว่า ตนมีพื้นที่ปลูกทุเรียนอยู่ 15 ไร่ หลายปีก่อนประสบปัญหาโรครากเน่าโคนเน่าทำลายต้นทุเรียนเกือบทั้งหมด ตอนนั้นทำยังไงก็ไม่หายใช้สารเคมีก็ไม่เป็นผล เชื้อราไฟทอปธอราทำลายต้นทุเรียนเป็นผลตั้งแต่ข้างบนยอดลงมาถึงโคนต้น ใบเหี่ยวเฉา ลูกไม่สมบูรณ์ จนคิดว่าทุเรียนต้องตายหมดสวนแน่ๆ จึงคิดที่จะโค่นทุเรียนไปปลูกปาล์มน้ำมันแทนแล้ว พอตีมาเจอกับเกษตรกรอำเภอบางบาล คุณสว่าง โกตี ปัจจุบันเกษียณอายุราชการแล้ว เข้ามาแนะนำมาอบรมถ่ายทอดความรู้ให้รู้จักเชื้อราไตรโคเดอร์มา ว่าสามารถแก้ปัญหาโรครากเน่าโคนเน่าได้ ซึ่งตอนแรกลูกชาย นายอรุณวิชัย สุขเนา ไม่เชื่อเลย แต่ตนคิดว่าไม่มีอะไรจะเสียแล้วก็เลยลองทำ โดยทั้งหว่านรอบโคนต้น ฉีดลำต้น ทรมพุ่ม ฉีดทุก 15 วัน พอผ่านไปประมาณ 6 เดือน สภาพต้นทุเรียนที่เหมือนจะตายเริ่มฟื้น เมื่อเห็นผลอย่างนั้นก็ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันกำจัดโรคในสวนทุเรียนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันกว่า 4 ปีแล้ว และก็ยังจะใช้ต่อไป รวมทั้งอยากเชิญชวนให้เกษตรกรที่ประสบปัญหาหันมาใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี เพราะไม่เพียงช่วยลดต้นทุน ยังปลอดภัยต่อตัวเกษตรกรและผู้บริโภค

ปัจจุบันแปลงของนางสำเนียง สุขเนา และลูกชาย ถูกยกให้เป็นแปลงต้นแบบการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียนที่ประสบความสำเร็จเห็นผลอย่างชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การขยายผลการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาอย่างกว้างขวางของพื้นที่จังหวัดสุพรรณ

ตัวอย่างเช่น นายสุนันท์ เพชรทอง เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน (สวนลุงน้อย) หมู่ 7 ต.หงษ์เจริญ อ.ท่าแซะ เป็นแปลงขยายผลการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียนและยังใช้กับพืชอื่นที่ปลูกแบบผสมผสาน หรือสวนสมรม บนพื้นที่ 50 ไร่ ใช้วิธีการฉีดพ่นและโรยโคนต้น รวมถึงมีการนำเชื้อราไตรโคเดอร์มาไปปิดปากแผลตามลำต้น ช่วยให้โรคและแมลงลดลง ผลผลิตได้มากขึ้น ซึ่งที่สวนลุงน้อยสามารถผลิตทุเรียนคุณภาพ มีระบบจัดการสินค้าทุเรียนให้มีมาตรฐานตรวจสอบย้อนกลับได้ด้วย QR code การันตีคุณภาพสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค และยังได้รับคัดเลือกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเกษตรที่สำคัญของอำเภอบางบาลด้วย

ขณะที่นายสุรพศ สุวรรณรักษา ผู้ใหญ่บ้าน ม.9 ต.หงษ์เจริญ อ.ท่าแซะ ในฐานะผู้ประสานงานของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ต.หงษ์เจริญ กล่าวว่า ตนและเกษตรกรในพื้นที่ เป็นชาวสวนผู้ปลูกทุเรียนที่ประสบปัญหาต้นทุเรียนตาย ผลผลิตเสียหายจากโรครากเน่าโคนเน่า จึงได้มารวมกลุ่มกัน สมาชิก 42 ราย เพื่อมาช่วยกันผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา นำไปใช้ป้องกันโรคในสวนทุเรียน ซึ่งผลจากการดำเนินการพบว่ามีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการใช้สารเคมี ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีความเชื่อถือในการทำอาชีพแบบยั่งยืน ลดรายจ่ายได้เยอะ อีกทั้งยังดีต่อสุขภาพของชาวบ้านอีกด้วย ปัจจุบันสมาชิกได้นำไปใช้กว่า 70% ของจำนวนสมาชิก ครอบคลุมพื้นที่สวนทุเรียนกว่า 400 ไร่ และมีแนวโน้มที่จะขยายผลการใช้ไปสู่พื้นที่หมู่บ้านใกล้เคียงคิดเป็นพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 1,000 ไร่

สำหรับเกษตรกรท่านใดที่สนใจเรื่องการใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันโรคพืช สามารถสอบถามได้ที่ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ไกล่บ้าน หรือที่หน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ได้เลย